

INDIA MAGYAR SZEMMEL. MAGYAR UTAZÓK INDIÁBAN

– KIÁLLÍTÁS A KATALÓGUSTÉRBEN
2013. OKTÓBER 1. – 2014. FEBRUÁR 1. –

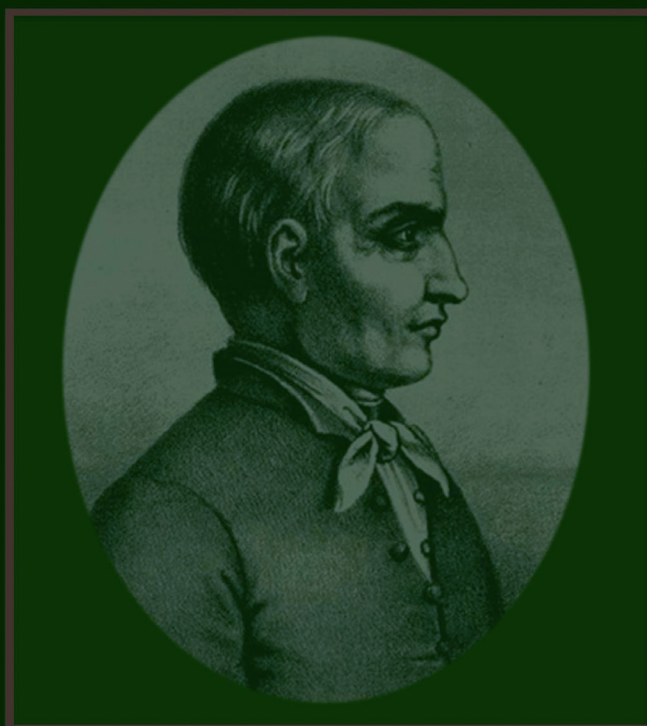

„Indiában sokan még ma is a mesék országát látják. Az útleírások a legtöbb művelt emberbe már ifjúságában beoltották a vágyódást India tündérországa után. De csak keveseknek jut osztályrészül, hogy el is érhessek vágyuk teljesültét” – ezekkel a szavakkal kezdődik Baktay Ervin India című munkája, amelyet röviddel Indiából való hazatérése után, 1932-ben jelentetett meg

Több utazó valóban azt írta könyve bevezetőjében, hogy gyermekkori álma vált valóra, amikor eljutott Indiába, és voltak, akik korábbi olvasmányélményeik hatására indultak felfedezőútra. Hiszen a maga számára mindenki újból és újból felfedezte Indiát, mindenekelőtt az ország egzotikumát, amire az útleírások

címe is utal. A rejtelmes, titokzatos Keletről, mesés, ezerarcú, napsütéses Indiáról, a csodák országáról szóltak a művek, és szólnak ma is. Az egzotikus felszín mögötti Indiát meglátni és megérteni azonban nem mindenkinek sikerült, az úti beszámolóiban gyakran találkozunk olyan közhelyekkel, amelyek a nyugatról érkező, a nyugati kultúra felől közelítő szerzők meglepetését, vagy megdöbbenését fejezik ki a számukra gyökeresen más kultúrával, életmóddal szemben.

Balázs Ferenc, unitárius lelkész és költő szerint ahhoz, hogy az igazi Indiához eljusson, a nyugati ember által épített kapun kellett belépnie. Baktay Ervint a keleti kultúra és világnézet terén évekig folytatott

MEGHÍVÓ

A Országos Széchényi Könyvtár
tisztelettel meghívja Önt
„India magyar szemmel. Magyar utazók Indiában”
című kiállításának megnyitójára

2013. október 1. 17 óra
VII. szinti katalógustér

Köszöntőt mond: Elbe István
Információszolgáltatási igazgató

A kiállítást megnyitja: Prof. Bethlenfalvy Géza

A kiállítás kurátora: Dr. Pap Ágnes

komoly előtanulmányai segítették a „falakon belüli” megismeréshez, valamint a szerencsés körülményeken kívül a személyes összeköttetései is. India alapos ismeretéhez szerinte elsősorban időre van szüksége az utazónak, de a helyes tapasztalatszerzéshez ezen kívül fontos az is, hogy minden népréteggel érintkezzen az ember, és ne csak a felsőbb körökben forgódjon. Az utazók egy része Indiában csodálattal adózott a britek kormányzati módszereinek, amiben a nyugati gyakorlat felsőbbbségét látták beigazolódni. Az Indiához nagyobb empátiával közelítő utazók viszont a keleti kultúra értékeire hívták fel a nyugat figyelmét. Baktay Ervin *Kelet és Nyugat* címmel indította útjára a *Magyar Keleti Társaság* folyóiratát, azzal a céllal, hogy „megbízható útmutató legyen a Kelet világnézeteinek, kultúráinak, vallásainak, bölcselleteinek, művészetének, irodalmának, fejlődési útjainak – röviden: egész életének – területén”.

Az első magyar India-utazó, a 16. században élt Raszinyai Huszti György még nem önszántából, hanem a török flotta kötelékében lépett India földjére és írta le Diu várának ostromát. Az 1700-as években arra

járó Krausz Jakab sem saját elhatározásából került ilyen távolra hazájától, hanem a Kelet-Indiai Társaság toborzói tették fel egy Batáviába tartó vitorlás gályára. Az őket követő utazók azonban már saját elhatározásból, konkrét tervekkel, vagy csak álmaikat követve indultak „a mesék országába”, Indiába. Más-ként közelített, mást keresett és mást látott meg Indiából a filológus, és mást a természettudós, mást a művész vagy a műgyűjtő, a teológus, vagy egy vadász, és megint mást az alkalmi utazó. Voltak, akik hosszú időt, több évet töltöttek Indiában, mint Baktay Ervin, vagy Germanus Gyuláék, és voltak, akik életük végéig ott is maradtak, mint Kőrösi Csoma Sándor, Brunner Erzsébet és édesanyja Sass Brunner Erzsébet festőművészek, vagy Fábri Károly Lajos nyelvész, művészettörténész és Schwaiger Imre műgyűjtő.

Kamarakiállításunk a 16. század közepétől az 1940-es évek elejéig nyújtott válogatást a magyar India-utazók útleírásaiból, színes riportjaiból, és művészi alkotásaiból.

Pap Ágnes

pap.agnes.at.oszk.hu